

اخلاق بهک

قطب‌نمای مسیر اخلاق و تربیت

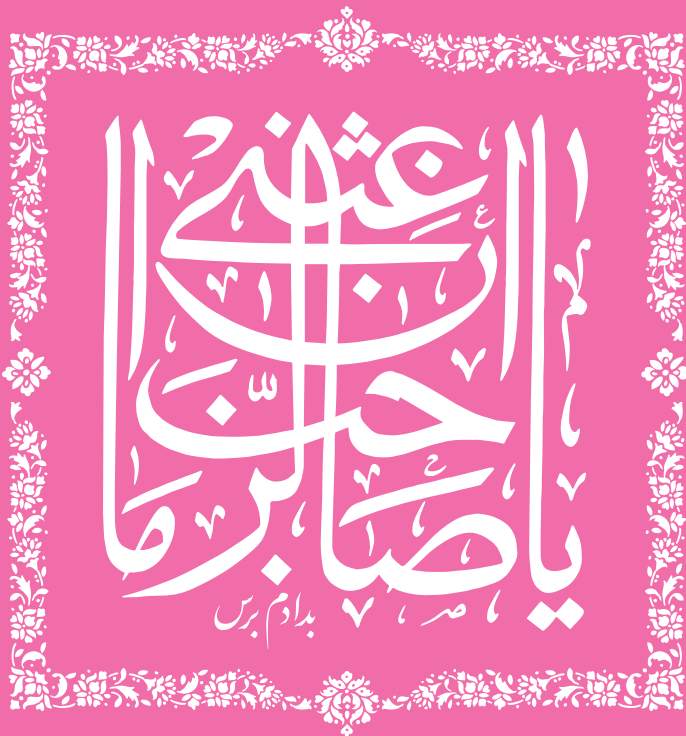
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

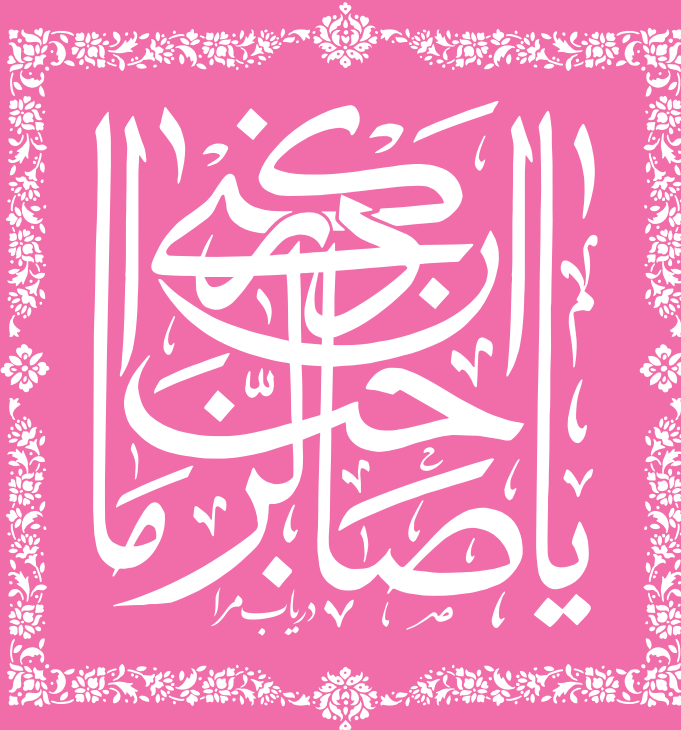

اخلاق بهک

قطب‌نمای مسیر اخلاق و تربیت

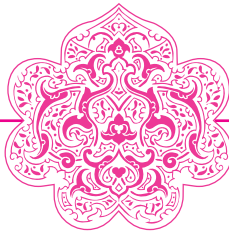
آیت الله ناصری رحمته الله علیه از استادشان آیت الله سید محمد کشمیری رحمته الله علیه درخواست می‌کنند تا اسم اعظم را به ایشان بیاموزد. ایشان می‌فرماید: «اگر اسم اعظم را می‌خواهی، از نام مبارک صاحب الزمان غفلت مکن. اسم اعظم، همان جمله یا صاحب الزمان اغثنی، یا صاحب الزمان ادرکنی است.»

اقل الخلیفه الزمان

اخلاق بهک

قطب‌نمای مسیر اخلاق و تربیت

جام اسرار (۲)

گزیده‌ای از سخنان حضرت آیت‌الله ناصر مری رحمه الله علیه
در شرح فرائض از زیارت جامعه کبیره

بنیاد علمی فرهنگی هاد

۱۴۰۲

قطب‌نمای مسیر اخلاق و تربیت

سیرشناسه :	ناصری دولت‌آبادی، محمد، ۱۳۰۹ - ۱۴۰۱
عنوان قراردادی :	زیارت‌نامه جامعه کبیره، فارسی - عربی، شرح
عنوان و نام پدیدآور :	جام اسرار : گزیده‌ای از سخنان حضرت آیت‌الله ناصری <small>علیه السلام</small> در شرح فرازهایی از زیارت جامعه کبیره/تحقیق و تدوین سید حبیب حسینی زانی.
مشخصات نشر :	قم: موسسه فرهنگی هنری دارالهدی، انتشارات خلق، ۱۴۰۰ -
مشخصات ظاهری :	ج.
فروست :	موسسه فرهنگی هنری دارالهدی، انتشارات خلق؛ ۷۶، ۷۷.
شابک :	مجموعه آثار حضرت آیت‌الله ناصری؛ دفتر پنجم: سیره‌ی اخلاقی اهل بیت <small>علیهم السلام</small> ؛ ۲۵. دوره ۶-۲۹-۶۸۱۶-۶۰۰-۹۷۸؛ ج. ۹-۲۸-۶۸۱۶-۶۰۰-۹۷۸؛ ۱: ۲۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸؛ ج. ۲۰-۲۷-۶۸۱۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی :	فیبا
یادداشت :	نمایه.
یادداشت :	کتابنامه.
عنوان دیگر :	گزیده‌ای از سخنان حضرت آیت‌الله ناصری حفظه‌الله در شرح فرازهایی از زیارت جامعه کبیره.
موضوع :	زیارت‌نامه جامعه کبیره -- نقد و تفسیر
موضوع :	Jamiyah Kabireh prayer -- Criticism and interpretation
موضوع :	زیارت‌نامه‌ها
موضوع :	(Ziyarat-namah (Prayers for visiting shrines*
شناسه افزوده :	حسینی زانی، سید حبیب، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره :	BP۲۷۱/۲۰۴۲۲
رده بندی دیویی :	۲۹۷/۷۷۷
شماره کتابشناسی ملی :	۷۵۶۵۴۴۰
وضعیت رکورد :	فیبا

جام اسرار

سخنان حضرت آیت‌الله ناصری علیه السلام

در شرح فرازهایی از زیارت جامعه کبیره (جلد دوم)

تحقیق و تدوین: سید حبیب حسینی زانی

ناشر: انتشارات خُلُق | شمارگان: ۱۰۰۰

تمام حقوق محفوظ است.

بنیاد علمی فرهنگی هاد

قم، خیابان صفائیه، کوچه ۲۳، پلاک ۸، انتشارات خُلُق

۰۹۱۲۳۵۱۳۸۷۲ - ۰۲۵۳۷۷۳۷۴۲۹

فهرست

گفتار سی و سوم: اهل بیت علیهم‌السلام برترین حجت‌های الهی / ۲۳

- شرح فراز «و حُجَجًا عَلَىٰ بَرِيَّتِهِ» ۲۳
- معنای حَجَّت ۲۳
- بررسی معنای بَرِيَّة ۲۳
- بررسی موضوع وجود تکرار در قرآن ۲۴
- نقد نظریه تکرار در قرآن ۲۴
- بررسی معنای «الخالق» و «البارئ» و «المصور» ۲۵
- توجه امام زمان علیه‌السلام به شیعیان ۲۶
- داستانی از مرحوم آخوند خراسانی ۲۷

گفتار سی و چهارم: اهل بیت علیهم‌السلام محافظان سرّ الهی / ۳۱

- شرح فراز «وَ حَفِظَةُ لِسْرِهِ... وَ أَرْكَانًا لِتَوْحِيدِهِ» ۳۱
- کراماتی از حضرت سلمان رضی‌الله‌عنه ۳۱
- شرط دستیابی به اسرار الهی ۳۲
- معنای «وَ أَرْكَانًا لِتَوْحِيدِهِ» ۳۳
- مراتب توحید ۳۳
۱. توحید ذاتی ۳۳
۲. توحید صفاتی ۳۴
۳. توحید افعالی ۳۵
۴. توحید عبادی ۳۵
- معنای دیگر «وَ أَرْكَانًا لِتَوْحِيدِهِ» ۳۶

گفتار سی و پنجم: اهل بیت، شاهدان خدا بر خلق / ۳۹

- ۳۹ شرح فراز «و شُهَدَاءَ عَلٰی خَلْقِهِ»
- ۳۹ بررسی شاهد بودن اهل بیت در قرآن
- ۴۱ شاهد بودن اهل بیت در آینه روایات
- ۴۳ اهل بیت، شاهدان انبیا در قیامت
- ۴۴ در کنار نهر بلخ چه گذشت؟

گفتار سی و ششم: اهل بیت، بهترین علامت و نشانه / ۴۷

- ۴۷ شرح فراز «وْ اَعْلَامًا لِّعِبَادِهِ»
- ۴۸ روایات «عَلَم» بودن اهل بیت
- ۵۰ «عَلَم» بودن همه اهل بیت
- ۵۰ معنای «امیرالمؤمنین»
- ۵۲ «عَلَم» بودن اهل بیت علیهم السلام برای همه مخلوقات
- ۵۲ جنبه‌های مختلف واسطه‌گری اهل بیت علیهم السلام
- ۵۳ راه بهره‌برداری بیشتر از اهل بیت
- ۵۳ یادی از والد معظم (حضرت حجت الاسلام و المسلمین حاج ملاباقر ناصری)

گفتار سی و هفتم: اهل بیت، بهترین چراغ‌های هدایت / ۵۵

- ۵۵ شرح فراز «مَنَارًا فِيْ بِلَادِهِ»
- ۵۵ معنای منار
- ۵۵ معنای «مَنَارًا فِيْ بِلَادِهِ»
- ۵۹ رابطه اعمال ما و ولایت
- ۵۹ معنای بلاد
- ۶۰ بررسی روایات مربوط به اولین مخلوق خدا

گفتار سی و هشتم: اهل بیت، بهترین راهنمایان مسیر خدا / ۶۳

- ۶۳ شرح فراز «وَأَدْلَاءَ عَلَىٰ صِرَاطِهِ»
- ۶۳ معنای «الْهُدَيْنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ»
- ۶۴ معنای صراط و میزان در قیامت
- ۶۵ اقسام دلالت کردن اهل بیت علیهم‌السلام
- ۶۵ ضرورت حفظ ولایت

گفتار سی و نهم: اهل بیت و عصمت الهی / ۶۷

- ۶۷ شرح فراز «عَصَمَكُمُ اللَّهُ مِنَ الزَّلَلِ»
- ۶۷ شرایط نبوت و امامت
- ۶۷ معنای عصمت چیست؟
- ۶۸ دلیل لزوم عصمت انبیا و اهل بیت علیهم‌السلام
- ۶۹ مراتب عصمت
- ۷۰ سبب دستیابی به عصمت
- ۷۱ داستانی از مرحوم شیخ حسنعلی نخودکی
- ۷۱ کرامتی عجیب از مرحوم شیخ حسنعلی نخودکی

گفتار چهلّم: اهل بیت، درپناه حفظ الهی / ۷۵

- ۷۵ شرح فراز «وَأَمَنَكُم مِّنَ الْفِتَنِ»
- ۷۵ معنای «أَمَنَكُم»
- ۷۵ وجه تسمیه «مؤمن»
- ۷۶ «مؤمن»، اسم خدا
- ۷۶ معنای «وَأَمَنَكُم مِّنَ الْفِتَنِ»
- ۷۷ معانی «فتنه» در قرآن
- ۷۷ چرا اهل بیت در دعاها خود را گنهکار می‌دانند؟
- ۷۸ جواب اول

- جواب دوم ۷۸
- جواب سوم ۸۰
- جواب چهارم ۸۰

گفتار چهل و یکم: اهل بیت، بالاترین تعظیم‌کنندگان خدا / ۸۵

- شرح فراز «فَعَظَّمْتُمْ جَلَالَه» ۸۵
- معنای جلال ۸۵

گفتار چهل و دوم: اهل بیت و بالاترین ارتباط با خدا / ۸۹

- شرح فراز «وَ أَكْبَرْتُمْ شَأْنَهُ وَ مَجَّدْتُمْ كَرَمَهُ وَ أَدْمَنْتُمْ ذِكْرَهُ» ۸۹
- معنای «أكبرتم» ۸۹
- معنای «شأن» ۸۹
- کیفیت عبادت اهل بیت ۹۰
- توصیف اولیای خدا از نماز خواندن امام زمان علیه السلام ۹۱
- معنای «وَ مَجَّدْتُمْ كَرَمَهُ» ۹۱
- معنای «وَ أَدْمَنْتُمْ ذِكْرَهُ» ۹۲
- معنای ذکر ۹۳
- اهمیت و آثار ذکر خدا ۹۳
- داستان عابد ناامید ۹۶

گفتار چهل و سوم: اهل بیت و میثاق الهی / ۹۹

- شرح فراز «وَ وَكَّدْتُمْ مِيثَاقَهُ... وَ نَصَحْتُمْ لَهُ فِي السِّرِّ وَ الْعَلَانِيَةِ» ۹۹
- میثاق انبیا ۹۹
- از چه زمانی حضرت علی علیه السلام را «امیرالمؤمنین» نامیدند؟ ۱۰۰
- میثاق موجودات ۱۰۰
- اولین اقرارکننده‌های عالم در ۱۰۲
- معنای «وَ نَصَحْتُمْ لَهُ فِي السِّرِّ وَ الْعَلَانِيَةِ» ۱۰۴

- ۱۰۵ معنای «فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ»
 ۱۰۶ کرامتی از جناب میثم تمار

گفتار چهل و چهارم: اهل بیت دعوت کنندگان به راه خدا / ۱۰۹

- ۱۰۹ شرح فراز «وَدَعَوْتُمْ إِلَى سَبِيلِهِ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ»
 ۱۰۹ معنای حکمت
 ۱۱۱ خاطره‌ای از استاد
 ۱۱۱ علّت برادری مؤمنین

گفتار چهل و پنجم: اهل بیت و صبر بر مصائب / ۱۱۳

- ۱۱۳ شرح فراز «وَصَبَرْتُمْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكُمْ فِي جَنَبِهِ»
 ۱۱۳ اهمیت صبر
 ۱۱۴ جایگاه‌های صبر
 ۱۱۶ شرط تأثیرگذاری داروها
 ۱۱۸ پاداش انواع صبر
 ۱۱۹ تقسیم‌بندی‌های مختلف صبر
 ۱۲۰ صبر اهل بیت علیهم‌السلام
 ۱۲۱ برتری صبر شیعیان از صبر اهل بیت علیهم‌السلام

گفتار چهل و ششم: اهل بیت و اقامه نماز / ۱۲۳

- ۱۲۳ شرح فراز «وَأَقِمُّوا الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ»
 ۱۲۵ اهمیت نماز
 ۱۲۷ معانی برخی از اجزای نماز
 ۱۲۸ عظمت شخصیت امام خمینی علیه‌السلام
 ۱۲۸ هدیه عرب بیابانی برای خلیفه
 ۱۳۰ معانی «زکات» در «وَأَتَيْتُمُ الزَّكَاةَ»
 ۱۳۰ معنای اول

معنای دوّم ۱۳۱

گفتار چهل و هفتم: اهل بیت و امر به معروف و نهی از منکر / ۱۳۵

- شرح فراز «وَأْمُرْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَيْتُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ» ۱۳۵
- اهمیت امر به معروف و نهی از منکر ۱۳۵
- آثار امر به معروف و نهی از منکر ۱۳۶
- آثار ترک امر به معروف و نهی از منکر ۱۳۷
- مصادیق معروف و منکر ۱۳۸
- معنای «وَأْمُرْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَيْتُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ» ۱۳۸
- امیرالمؤمنین علیه السلام و نهی از منکر ۱۳۹
- حضرت موسی بن جعفر علیه السلام و بُشر حافی ۱۴۰
- داستان ضمانت امام صادق علیه السلام برای گنه‌کار توبه‌کار ۱۴۱

گفتار چهل و هشتم: اهل بیت و جهاد در راه خدا / ۱۴۳

- شرح فراز «وَجَاهِدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتَّىٰ أَغْلَبْتُمْ دَعْوَتَهُ» ۱۴۳
- جهادگری اهل بیت علیهم السلام در راه خدا ۱۴۴
- بررسی معنای جهاد با نفس برای اهل بیت علیهم السلام ۱۴۷
- معنای «حَتَّىٰ أَغْلَبْتُمْ دَعْوَتَهُ» ۱۴۸
- دعوت تکوینی و تشریحی ۱۴۹
- حضرت علی علیه السلام معلّم جبرئیل ۱۵۱

گفتار چهل و نهم: اهل بیت و تبلیغ دین خدا / ۱۵۵

- شرح فراز «وَيَبَيِّنُكُمْ فَرَائِضَهُ وَ أَقْنَمُ حُدُودَهُ وَ نَشْرُطُكُمْ شَرَائِعَ أَحْكَامِهِ وَ سَنَنْتُمْ سُنَّتَهُ» ۱۵۵
- معنای «وَيَبَيِّنُكُمْ فَرَائِضَهُ» ۱۵۵
- معنای «وَ أَقْنَمُ حُدُودَهُ» ۱۵۶
- معنای «وَ سَنَنْتُمْ سُنَّتَهُ» ۱۵۸
- اشکال ۱۵۸

جواب ۱۵۸

گفتار پنجاهم: اهل بیت، تسلیم در برابر قضای الہی / ۱۶۱

- شرح فراز «وَصِدِّقْتُمْ فِي ذَلِكَ مِنْهُ إِلَى الرِّضَا وَ سَلَّمْتُمْ لَهُ الْقَضَاءَ» ۱۶۱
- معنای «وَسَلَّمْتُمْ لَهُ الْقَضَاءَ» ۱۶۱
- نگرانی حضرت موسی علیہ السلام هنگام مرگ ۱۶۳
- پیرومرد حَمَّال مستجاب الدعوة ۱۶۴
- علت برخی بلاها ۱۶۶
- عاقبت شکرگزاری ۱۶۷
- ادب آواز ۱۶۸

گفتار پنجاه و یکم: اهل بیت، تصدیق کنندگان رسولان الہی / ۱۷۱

- شرح فراز «وَصَدَّقْتُمْ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ مَضَى فَالرَّاعِبُ عَنْكُمْ مَارِقٌ وَ اللَّارِئُ لَكُمْ لَاحِقٌ وَ الْمُتَقَصِّرُ فِي حَقِّكُمْ زَاهِقٌ» ۱۷۱
- معنای دیگر تصدیق رُسُل ۱۷۲
- معنای «فَالرَّاعِبُ عَنْكُمْ مَارِقٌ وَ اللَّارِئُ لَكُمْ لَاحِقٌ» ۱۷۳
- لطف حضرت امیر علیہ السلام به شیعیان و دوستانشان ۱۷۵
- معنای «وَ الْمُتَقَصِّرُ فِي حَقِّكُمْ زَاهِقٌ» ۱۷۸
- ماجرای حسادت عجیب ۱۸۰

گفتار پنجاه و دوم: اهل بیت و حق / ۱۸۱

- شرح فراز «وَ الْحَقُّ مَعَكُمْ وَ فِيكُمْ وَ مِنْكُمْ وَ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ أَهْلُهُ وَ مَعْدِنُهُ» ۱۸۱
- معنای «حَقٌّ» ۱۸۱
- معنای اول ۱۸۱
- معنای دوم ۱۸۴
- داستان جوان توبه کار ۱۸۵

گفتار پنجاه و سوم: اهل بیت، میراث داران بیا / ۷۸۱

- شرح فراز «و مِيرَاثُ التُّبُوَّةِ عِنْدَكُمْ» ۱۸۷
- معنای دیگر «و میراث التُّبُوَّةِ عِنْدَكُمْ» ۱۹۱
- نورانیّت روایات اهل بیت علیهم‌السلام ۱۹۲
- نابینای بینا ۱۹۲
- ماجرای مرده زنده کردن مرحوم سیّد محمّد کشمیری ۱۹۴
- دنیا در نظر حضرت علی علیه‌السلام ۱۹۵
- صورت برزخی علاقه به دنیا ۱۹۶
- انواع ریاست ۱۹۸
- عاقبت دل بستگی به دنیا ۲۰۰
- تاریخچه باغ فدک ۲۰۱

گفتار پنجاه و چهارم: اهل بیت، محل رجوع مردم / ۲۰۵

- شرح فراز «و اِيَابُ الْخُلُقِ اِلَيْكُمْ وَ حِسَابُهُمْ عَلَيْنَكُمْ» ۲۰۵
- حضرت امیر علیه‌السلام تقسیم‌کننده بهشت و جهنم ۲۰۶
- علت لقب قسیم ۲۰۸
- دقت حسابرسی در قیامت ۲۰۹
- بازگشت همه موجودات به اهل بیت علیهم‌السلام ۲۱۱
- حقیقت مرگ ۲۱۲
- معنای عصا به دست گرفتن در چهل سالگی ۲۱۴
- چگونگی پیرونده اعمال ۲۱۴
- عاقبت رعایت نکردن حقّ الناس ۲۱۸

گفتار پنجاه و پنجم: فصل الخطاب بودن اهل بیت علیهم‌السلام / ۲۲۱

- شرح فراز «و فَضْلُ الْخِطَابِ عِنْدَكُمْ» ۲۲۱
- معنای فصل الخطاب ۲۲۱

- ۲۲۱ الف. پایان دادن به اختلاف‌ها
- ۲۲۲ نمونه‌ای از قضاوت‌های حضرت علی علیه السلام
- ۲۲۳ قضاوت دیگری از حضرت علی علیه السلام
- ۲۲۴ ب. دانستن همه زبان‌ها
- ۲۲۵ زبان تکوینی و زبان لفظی
- ۲۲۶ کرامتی از حضرت هادی علیه السلام
- ۲۲۷ کرامتی از بانو مجتهده امین
- ۲۲۸ نتیجه‌گیری

گفتار پنجاه و ششم: اهل بیت، دربردارنده آیات الهی / ۹۲۲

- ۲۲۹ شرح فراز «وَ آيَاتُ اللَّهِ لَدَيْكُمْ»
- ۲۲۹ معانی آیات الله
- ۲۲۹ الف. آیات قرآن
- ۲۳۲ ب. کتب آسمانی
- ۲۳۳ ج. معجزات انبیا

گفتار پنجاه و هفتم: اهل بیت، نور و برهان خدا / ۲۳۵

- ۲۳۵ شرح فراز «و نُورُهُ وَ بُرْهَانُهُ عِنْدَكُمْ»
- ۲۳۵ معانی نور و برهان
- ۲۳۵ الف. دلیل اثبات ذات و صفات خدا
- ۲۳۶ ب. قرآن
- ۲۳۷ قرآن، همتای امام زمان علیه السلام
- ۲۳۹ تنزل قرآن
- ۲۴۰ ج. برهان، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و نور، حضرت علی علیه السلام
- ۲۴۲ د. ولایت کلیه
- ۲۴۳ ماجرای علم لدنی شیخ انصاری رحمته الله
- ۲۴۵ تشرّف سید بحرالعلوم

گفتار پنجاه و هشتم: اهل بیت، اجرا کنندگان امر خدا / ۲۴۷

- ۲۴۷ شرح فراز «وَأْمُرْهُ بِالْيَقِينِ»
- ۲۴۸ فقر ذاتی اهل بیت علیهم‌السلام
- ۲۴۹ علت برتری اهل بیت علیهم‌السلام
- ۲۵۱ کرامتی از مرحوم حاج مؤمن
- ۲۵۴ کرامتی از امام هادی علیه‌السلام
- ۲۵۵ چگونگی خبر دادن اهل بیت از آینده

گفتار پنجاه و نهم: عاقبت دوستی یا دشمنی با اهل بیت علیهم‌السلام / ۲۵۷

- شرح فراز «مَنْ وَالَّكُمْ فَقَدْ وَالَى اللَّهَ وَمَنْ عَادَاكُمْ فَقَدْ عَادَى اللَّهَ وَمَنْ أَحْبَبَكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ وَمَنْ أَبْغَضَكُمْ فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ»
- ۲۵۷ معنای دیگر «مَنْ وَالَّكُمْ فَقَدْ وَالَى اللَّهَ»
- ۲۵۹ نتیجه محبت به حضرت امیر علیه‌السلام برای یهودی
- ۲۶۰ معنای «مَنْ أَبْغَضَكُمْ فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ»
- ۲۶۱ علت علاقه ما به اهل بیت علیهم‌السلام
- ۲۶۲ اثر علاقه به اهل بیت علیهم‌السلام
- ۲۶۳ عنایات خداوند به شیعیان و محبتین امیرالمؤمنین علیه‌السلام
- ۲۶۵ علت خلیل الرحمن شدن حضرت ابراهیم علیه‌السلام
- ۲۶۷ اهمیت معامله با خدا
- ۲۶۸ واگذار کردن همه امور به خدا
- ۲۶۹ غلام با ادب

گفتار شصتم: اهل بیت، مطمئن‌ترین راه / ۲۷۱

- ۲۷۱ شرح فراز «أَنْتُمْ الصِّرَاطُ الْأَقْوَمُ»
- ۲۷۱ معنای صراط
- ۲۷۲ تفاوت صراط، سبیل و طریق

- ۲۷۴ فضیلت و عظمت سوره حمد
- ۲۷۶ مراحل سیر انسان

گفتار شصت و یکم: شهادت و شفاعت اهل بیت علیهم‌السلام / ۲۷۹

- ۲۷۹ شرح فراز «و شُهَدَاءُ دَارِ الْفِتْنَةِ وَ شُفَعَاءُ دَارِ الْبَقَاءِ»
- ۲۷۹ شاهدان اعمال
- ۲۷۹ ۱. ملائکه مأمور ثبت اعمال
- ۲۸۰ ۲. اعضاء و جوارح
- ۲۸۲ ۳. زمین و زمان
- ۲۸۲ ۴. اهل بیت علیهم‌السلام
- ۲۸۳ شدت حسابرسی قیامت
- ۲۸۴ معنای «شُفَعَاءُ دَارِ الْبَقَاءِ»
- ۲۸۴ معنای شفاعت
- ۲۸۵ شفیعان قیامت
- ۲۸۶ شفاعت میرزای شیرازی
- ۲۸۷ شفاعت قرآن در قیامت

گفتار شصت و دوم: اهل بیت، آیه و نشانه خدا / ۲۹۱

- ۲۹۱ شرح فراز «وَ الْآيَةُ الْمَخْرُوجَةُ»
- ۲۹۲ معنای اول
- ۲۹۲ معنای دوم

گفتار شصت و سوم: امانات حفظ شده الهی / ۲۹۵

- ۲۹۵ شرح فراز «وَ الْأَمَانَةُ الْمُحْفَظَةُ»
- ۲۹۵ امانت در قرآن
- ۲۹۸ معنای امام
- ۲۹۹ معجزه‌ای از حضرت نبی اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

- ۲۹۹ کرامتی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام
- ۳۰۰ کرامتی از حضرت سجاد علیه السلام
- ۳۰۱ علت برخی بلاها
- ۳۰۲ کرامتی از امام سجاد علیه السلام
- ۳۰۶ اهمیت امانت‌داری
- ۳۰۷ کرامتی از آیت‌الله بهاء‌الدینی علیه السلام در مورد راست‌گویی
- ۳۱۰ احترام به والدین
- ۳۱۱ اقسام امانات
- ۳۱۳ امانت نبوی صلی الله علیه و آله
- ۳۱۵ دلالت حدیث ثقلین بر وجود امام زمان علیه السلام
- ۳۱۵ گلایه امام زمان علیه السلام

گفتار شصت و چهارم: خلقت نوری اهل بیت علیهم السلام / ۳۱۹

- ۳۱۹ شرح فراز «خَلَقَكُمْ اللَّهُ أَنْوَارًا فَجَعَلَكُمْ بَعْرَشِهِ مُحَدِّقِينَ»
- ۳۲۰ خلقت انوار اهل بیت
- ۳۲۲ معنای حجاب بودن اهل بیت علیهم السلام
- ۳۲۳ معنای «کلمات الله» بودن اهل بیت

گفتار شصت و پنجم: اهل بیت و عرش خدا / ۳۲۵

- ۳۲۵ شرح فراز «فَجَعَلَكُمْ بَعْرَشِهِ مُحَدِّقِينَ»
- ۳۲۵ معنای عرش
- ۳۲۷ عظمت دستگاه خلقت
- ۳۲۸ عظمت عرش الهی
- ۳۲۹ اهمیت انس با خدا
- ۳۳۰ کرامتی از مرحوم زربآبادی علیه السلام

گفتار شصت و ششم: تنزل اهل بیت علیهم‌السلام / ۳۳۳

- شرح فراز «حَتَّىٰ مَنَّ عَلَيْنَا بِكُمْ فَجَعَلَكُمْ فِي بُيُوتِ الَّذِينَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَ يُذَكَّرَ فِيهَا انْمَهُ» ۳۳۳
- چگونگی نزول اهل بیت علیهم‌السلام به دنیا ۳۳۳
- معنای تنزل اهل بیت علیهم‌السلام ۳۳۴
- معنای بیوت ۳۳۵

گفتار شصت و هفتم: صلوات بر اهل بیت علیهم‌السلام / ۳۳۹

- شرح فراز «وَجَعَلَ صَلَاتِنَا عَلَيْكُمْ وَمَا حَصَّنَا بِهِ مِنْ وَلَائَتِكُمْ طِيبًا لِحُلُقِنَا وَ طَهَارَةً لِأَنفُسِنَا وَ تَزَكِيَةً لَنَا وَ كَفَّارَةً لِدُنُوبِنَا» ۳۳۹
- ما کجا بر اهل بیت صلوات فرستادیم؟ ۳۴۰
- معنای صلوات ۳۴۰
- آیا صلوات برای اهل بیت مفید است؟ ۳۴۱
- زمان صلوات ۳۴۳
- فضیلت صلوات ۳۴۳
- نکته‌ای در مورد ذکر صلوات ۳۴۶

گفتار شصت و هشتم: شیعه و اهل بیت علیهم‌السلام / ۳۴۷

- شرح فراز «فَكُنَّا عِنْدَهُ مُسْلِمِينَ بِفَضْلِكُمْ وَ...» ۳۴۷
- ما کجا تسلیم امر اهل بیت بودیم؟ ۳۴۷
- یکی از اختصاصات شیعه ۳۴۹
- معنای «وَمَعْرُوفِينَ بِتَضَدِّقِنَا إِيَّاكُمْ» ۳۵۰
- معنای شیعه ۳۵۳
- راه جبران اعمال گذشته ۳۵۵
- اهمیت و ارزش ولایت اهل بیت ۳۵۵

گفتار شصت و نهم: اهل بیت علیهم‌السلام، قله نشینان کمال / ۳۵۹

- شرح فراز «فَبَلَّغَ اللَّهُ بِكُمْ آسْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ وَأَعْلَىٰ مَنَازِلِ الْمُتَّقِينَ وَ...» ۳۵۹
- اطاعت موجودات از اهل بیت علیهم‌السلام ۳۶۰
- وجود روح در همه موجودات ۳۶۰
- امتحان حضرت آدم علیه‌السلام ۳۶۳
- اهل بیت جامع صفات همه انبیا ۳۶۵
- علت اختلاف درجات انبیا ۳۶۶
- حضرت علی علیه‌السلام معلم جبرائیل علیه‌السلام ۳۶۷
- حقیقت مرگ ۳۶۸
- لزوم تلاش برای حفظ ولایت ۳۶۹
- دستورالعمل‌های اخلاقی ۳۷۰

گفتار هفتادم: معرفی اهل بیت به همه عالم / ۳۷۱

- شرح فراز «حَتَّىٰ لَا يَبْقَىٰ مَلَكٌ مُّقْرَّبٌ وَلَا نَبِيٌّ مُّرْسَلٌ وَ...» ۳۷۱
- معرفی اهل بیت به همه موجودات ۳۷۲
- وجود شعور در همه موجودات ۳۷۳
- جواب‌های نغز مورچه به حضرت سلیمان علیه‌السلام ۳۷۳
- سختن گیاه با حضرت عیسی علیه‌السلام ۳۷۴
- چگونگی تأثیر داروها ۳۷۵
- معرفی اهل بیت در عالم ذر ۳۷۶
- امیرالمؤمنین علیه‌السلام و خربزه‌های فاسد ۳۷۷
- معنای «إِلَّا عَرَفَهُمْ جَلَالَةَ أَمْرِكُمْ وَ...» ۳۷۸
- تعریف‌های حضرت حق از اهل بیت ۳۷۹

گفتار هفتاد و یکم: معنای فدا شدن برای اهل بیت علیهم‌السلام / ۳۸۱

- شرح فراز «بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَأَهْلِي وَمَالِي وَأُسْرَتِي» ۳۸۱

۳۸۱ انواع خواب‌ها
۳۸۲ اقسام وحی
۳۸۲ رؤیای صادق حضرت ابراهیم <small>علیه السلام</small>
۳۸۳ منظور از ذبح عظیم
۳۸۳ معنای فدا شدن برای اهل‌بیت
۳۸۳ معنای فدا شدن عالی برای دانی
۳۸۵ عدم جواز تفدیه برای خدا

گفتار هفتاد و دوم: گواه گرفتن بر توحید / ۳۸۷

۳۸۷ شرح فراز «أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُكُمْ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ وَ بِمَا آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرٌ بَعْدُوكُمْ وَ بِمَا كَفَرْتُمْ بِهِ»
۳۸۷ معنای «مُؤْمِنٌ بِكُمْ»
۳۸۹ معنای عبارت «كَافِرٌ بَعْدُوكُمْ وَ بِمَا كَفَرْتُمْ بِهِ»
۳۸۹ معنای لغوی کفر
۳۹۰ «تولی و تبری» از فروع دین یا اصول دین؟
۳۹۱ اهمیت تبری در آینه روایات اهل‌بیت <small>علیهم السلام</small>
۳۹۳ ضرورت مطالعه در مورد اهل‌بیت
۳۹۴ داستانی عجیب از اقراری تلخ
۳۹۵ ضرورت تلاش برای حفظ ولایت

گفتار هفتاد و سوم: اهل‌بیت، شفیعان نزد پروردگار / ۳۹۷

۳۹۷ شرح فراز «مُسْتَشْفِعٌ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِكُمْ وَ مُتَّقَرِّبٌ بِكُمْ إِلَيْهِ»
۳۹۷ شفاعت
۳۹۸ موارد شفاعت جویی
۳۹۸ شفاعت و توسل در قرآن
۴۰۰ انواع شفاعت
۴۰۱ عاقبت توسلات همراه با گناه
۴۰۲ شرط تأثیر توسلات

اخلاق بهک

قطب‌نمای مسیر اخلاق و تربیت

- ۴۰۳ ضرورت توسل به اهل بیت علیهم‌السلام
- ۴۰۵ معنای «وَمُتَّقِرِبْ بِكُمْ إِلَيْهِ»
- ۴۰۵ معنای تقرب به خدا

گفتار سی و سوم

اهل بیت علیهم‌السلام برترین حجت‌های الهی

شرح فراز «و حُجْبًا عَلَىٰ بَرِّيَّتِهِ»

عبارت «و حُجْبًا عَلَىٰ بَرِّيَّتِهِ»؛ یعنی اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام حجت‌های الهی در بریّه هستند.

معنای حَجَّت

کلمات حَجَّت و برهان و دلیل، یک معنا دارند. حَجَّت الله یعنی دلیل و برهان حق.

بررسی معنای بَرِّيَّة

حالا «بَرِّيَّة» یعنی چه؟ شما در شب‌های جمعه هم ده مرتبه می‌خوانید و آثار خوبی هم دارد که «يَا دَائِمَ الْفَضْلِ عَلَى الْبَرِّيَّة»؛ یعنی ای خدایی که فضل تو همیشه بر بریه است. خوب است انسان ملتزم بشود شب‌های جمعه ده مرتبه این دعا را بخواند؛ خیلی پرمحتوا و عالی است. مضامین بسیار عالی دارد. البته در روایات سفارش شده که این دعا شب‌های جمعه خوانده شود؛ منتهی وقت دیگر هم انسان بخواند بسیار عالی است؛ مثل اینکه بهار قرآن در ماه مبارک رمضان است؛ اما این به معنای این نیست که در اوقات دیگر انسان قرآن نخواند.

پس این بریه در «يَا دَائِمَ الْفَضْلِ عَلَى الْبَرِّيَّة» و در «و حُجْبًا عَلَىٰ بَرِّيَّتِهِ» معنایش چیست؟ ادر قرآن هم هست که می‌فرماید: «هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ»^۱. اسم بار، هم معنی بریه است و از همین ماده است. در دعای جوشن هم دارد: «يَا بَار».

بررسی موضوع وجود تکرار در قرآن

بعضی بزرگان فرموده‌اند: معنای باز با معنای الخالق در «هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى» یکی است. فرموده‌اند: همه این سه اسم یک معنا دارد؛ خالق یعنی خلق‌کننده، باری هم به معنای خلق‌کننده است و مصور هم یعنی خلق‌کننده و این‌ها تکرار است و یک معنا دارد. ایشان معتقدند که این کار نظیر هم دارد که در قرآن تکرار شده باشد. مثلاً چند تا «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» در قرآن داریم؟ یک صد و چهارده «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» در قرآن داریم. این‌ها همه تکراری هستند. یا در سوره الرحمن چند تا «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ» داریم؟ سی و یک مورد داریم که همه تکراری هستند. یا در سوره مُرْسَلَاتِ یازده مرتبه می‌خوانیم «وَيْلٌ لِّیَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ» این‌ها هم تکراری هستند. پس هیچ اشکالی ندارد بگوییم در اینجا هم الخالق و الباری و المصور یک معنا دارند و به معنای خالق می‌باشند.

نقد نظریه تکرار در قرآن

ظاهراً نظر این آقایان اشتباه است. در قرآن تکراری نیست؛ ابداً. همین‌طور که رهبر انقلاب علیه السلام و دیگر بزرگان فرمودند، هر بسم الله یک معنایی دارد که مختص به همان سوره است. پس بسم الله این سوره یک معنا دارد که بسم الله سوره بعدی این معنا را ندارد. بسم اللهی که در سوره حمد می‌خوانید، غیر از بسم اللهی است که برای «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» می‌خوانید. هم چنین بسم اللهی که برای «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» می‌خوانید، غیر از بسم اللهی است که برای «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» می‌خوانید. هر کدام از این‌ها یک معنایی دارد که مختص و مناسب همان سوره است. این‌طور نیست که تکرار شده باشد. اگر تکرار باشد، نباید بسم الله جزء قرآن باشد و حال اینکه در نماز آیات شما بسم الله را یک آیه حساب می‌کنید. در نماز آیات یک سوره را پنج قسمت می‌کنید و در بعضی سوره‌ها فقط «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» را می‌گویید و به رکوع می‌روید؛ پس معلوم می‌شود یک آیه مستقل است. پس تکرار در قرآن نیست. یک کلمه هم تکرار

نیست، هر کلمه که هست یک معنایی دارد که آن کلمه دیگر این معنا را ندارد.

بررسی معنای «الخالق» و «البارئ» و «المصوّر»

بنابراین «الخالق» و «البارئ» و «المصوّر»، یک معنا ندارند. پس معنای این سه کلمه چیست؟ خالق به معنای خلق‌کننده است؛ اما برای توضیح معنای بارئ و مصوّر یک مثال عرض می‌کنم.

شخصی از یک درخت، چوبی را درست می‌کند و می‌گوید می‌خواهم از آن چوب، در و پنجره درست کنم. چوب‌های اولی که درست می‌کند، این معنای خالق است. بعد که تصمیم می‌گیرد در و پنجره درست کند، می‌شود بارئ، و بعد که در و پنجره‌ها را درست می‌کند می‌شود مصوّر؛ چون فقط یک نوع در و پنجره نداریم؛ بلکه اقسام در و پنجره‌ها را داریم که او یک نوع خاصی را درست کرده است.

حضرت حقّ هم برای اینکه بشر را ایجاد کند، اوّل مایه خلقت انسان یعنی گل را خلق کرد. این گل را که آفرید، خالق شد. بعد اراده می‌کند که مخلوقی به نام انسان بیافریند، در این مرحله، بارئ شد. بعد که ایجاد کرد و به او صورت انسانی بخشید، مصوّر می‌شود. اوّل مواد را آفرید، پس خالق است. بعد تصمیم گرفت مثلاً با این مواد موجود، متحرکی ایجاد کند که در مرحله اراده بر خلقت موجود متحرک، خداوند بارئ است. بعد که از بین اقسام متحرکات، یک نوع خاص را صورت بخشید و ایجاد کرد، مصوّر می‌شود. چون هر کدام از متحرکات یک صورتی دارند و اوست که این صورت را برای این متحرک انتخاب کرد. در این مرحله حضرت حقّ مصوّر می‌شود. پس بارئ یعنی کسی که اراده صورت بخشیدن و ایجاد کردن مخلوقات را می‌کند، تا مخلوقات را بیافریند. و مراد از برّیه یعنی مخلوقاتی که به اراده او آفریده شده‌اند؛ یعنی جمیع مخلوقات عالم وجود؛ نه اینکه همین منظومه شمسی ما منظور باشد؛ بلکه به جمیع مخلوقات عالم وجود، بریه گفته می‌شود. ملائکه، آسمان‌ها، اهل آسمان‌ها و کهکشان‌ها همه جزء برّیه هستند.

«يَا دَائِمَ الْفَضْلِ عَلَى الْبَرِّيَّةِ»؛ یعنی ای خدایی که فضل و احسانت به جمیع مخلوقات می‌رسد؛ به تعبیر دیگر، بریه یعنی غیر خدا. هر آنچه غیر خدا است، بریه او است؛ یعنی عالم وجود.

«وَحُجْبًا عَلَى بَرِّيَّتِهِ» یعنی اهل بیت عصمت و طهارت، حجت‌های خدا برای عالم وجود هستند؛ هم برای عالم مجردات، هم بر عالم ماده، هم بر این منظومه و هم بر منظومه‌های دیگر. اهل بیت بر جمیع موجودات و جمیع مخلوقات، حجت‌الهی هستند.

توجه امام زمان علیه السلام به شیعیان

تسلط و نفوذ این بزرگواران چه وسعتی دارد! عالم وجود نزد اهل بیت عصمت و طهارت، مثل یک فندق است که در دست من و شما باشد. وقتی یک فندق در دست ما باشد، چطور محیط و مسلط به این فندق هستیم؟ عالم وجود در نظر ائمه اطهار مثل این فندق است؛ لذا امام زمان علیه السلام فرمودند:

إِنَّا غَيْرُ مُهْمِلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسِيْنَ لِدِكْرِكُمْ وَلَوْ لَا ذَلِكَ لَنَزَلَ بِكُمْ اللَّادِئُ وَ
اصْطَلَمَكُمُ الْأَعْدَاءُ!

ما در رعایت حال شما کوتاهی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نبرده‌ایم، و اگر جز این بود از هر سو گرفتاری به شما رو می‌آورد و دشمنان شما، شما را از میان می‌بردند.

حضرت می‌فرمایند: من لحظه‌ای از شما غافل نیستم. حضرت از هیچ کدام ما بلکه از عالم وجود غافل نیستند. می‌فرمایند: من شما را رها نکردم و فراموش ننمودم. این فرمایش را حضرت بقیة الله علیه السلام می‌فرمایند. ممکن است یک انسان معمولی حرفی بزند و برخی بگویند که گوش ندهید، او مبالغه می‌کند؛ اما ائمه که این طور نیستند. مثل جد بزرگوارشان هستند که حضرت حق در قرآن در موردشان فرمود:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ * إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ؛

و هرگز از روی هوای نفس سخن نمی‌گوید! * آنچه می‌گوید چیزی جز وحی نیست.

آنچه اهل بیت بگویند، وحی الهی است؛ لذا مبالغه و گزافه‌گویی در کلامشان نیست، ابداً.

حضرت فرمودند: من شما را فراموش نمی‌کنم و بر همه احوالات شما اشراف دارم. روایات هم در این زمینه متعدد و زیاد است. ما چنین موالیانی داریم و الآن امام زمان عجل الله فرجه همین طور هستند. امام زمان عجل الله فرجه محیط به عالم وجود هستند، حتی بر جمیع عرش و کرسی احاطه دارند؛ لذا یکی از القاب ایشان صاحب الأمر است. صاحب الأمر یعنی صاحب عالم امر؛ یعنی بر همه مجردات و طبقات بالا، امام است.

داستانی از مرحوم آخوند خراسانی

مرحوم آخوند خراسانی، صاحب کفایه، تقریباً صد سال قبل از این زندگی می‌کرده و خیلی فوق‌العاده بوده است. ایشان در زمان خودش نابغه دوران بوده است. الآن کتاب‌های متعددی دارند که یکی از کتاب‌هایشان به نام کفایة الاصول از کُتُب سطح بالای حوزه علمیه است. ایشان حالات عجیبی داشته است و حالات زیادی برای ایشان نقل کرده‌اند.

پسر ایشان نقل می‌کرد که مادر من مریض شد و خیلی حالش دگرگون شد. دکترهای نجف برای مداوای ایشان نتیجه نگرفتند؛ لذا ایشان را به بغداد بردند. آنجا هم نتیجه نگرفتند و برگشتند و به نجف آمدند. دو تا برادر نشسته بودیم و ناراحت بودیم که اگر مادر از دنیا برود، شیرازه زندگی ما متلاشی می‌شود و خیلی مشکل پیش می‌آید.

تصادفاً یک نفر از آشنایان آمد و گفت یک نفر مرتاض از هند آمده که متشّرع و خیلی فوق‌العاده است. برویم پیش او ببینیم چه می‌گوید. رفتیم پیش آن مرتاض و گفتیم ما حاجتی داریم، مقداری فکر کرد و خودش گفت: مادر شما سه روز دیگر بیشتر زنده نیست و أجل حتمی او رسیده است، باید از دنیا برود و هیچ فایده ندارد. رفتنش حتمی است، هر کار می‌خواهید بکنید.

یکی از برادرهای ما گفت که این بنده خدا یک چیزی می‌گوید، او که از پیش خدا نیامده است. اصلاً خوب است یک سؤالی بکنیم و ببینیم چقدر وارد است و اصلاً توجیه هست یا نه؟ بعد به مرتاض گفت: شما که این طور جواب می‌دهید من یک چیزی را در ذهن خود دارم، بگو ببینم چه کسی را نیت کردم؟!

مرتاض یک مقداری فکر کرد و به این طرف و آن طرف توجه کرد و رنگ صورتش قرمز شد و از عرق خیس شد و بعد مقداری صبر کرد و گفت: شما چه در ذهنت گرفتی؟! گفتم چطور؟ گفت این شخصی که تو در ذهنت گرفتی من دنبالش رفتم؛ اما نمی‌توانستم پیدایش کنم. یک قدم اینجا می‌گذاشت، بعد یک قدم حجاز می‌گذاشت، بعد یک قدم صحن مدائن می‌گذاشت. هر مقدار دنبالش رفتم نتوانستم به او مسلط شوم. نگاه کردم دیدم که ماه و خورشید اطراف سرش طواف می‌کنند! شما چه کسی را در نظر گرفته بودی؟! گفتم: حضرت بقیة الله علیه السلام را در نظر گرفته بودم.

ائمه اطهار ما این طور هستند. از امیرالمؤمنین علیه السلام گرفته تا به فرزندانشان و حضرت بقیة الله علیه السلام برسد. کسانی که مثل شیعه‌ها چنین ملاذ و ملجائی داشته باشند، نشان در روغن است. البته ما که شیعه واقعی اهل بیت نیستیم. کدام یک از ما شیعه هستیم؟! اما خدا خودش می‌داند که ما از دوستانشان هستیم و دوستشان داریم.

برادرها، کاری کنید این دوستی بماند. حضرت خودشان فرمودند: ای کسانی که ادعای دوستی ما را می‌کنید، کاری کنید که آبروی ما باشید. مواظب باشید عملکرد

بد شما باعث نشود بگویند این‌ها شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام هستند. نگویند این‌ها دوستان امام حسین علیه السلام و علاقه‌مندان امام حسین علیه السلام هستند. این‌ها علاقه‌مندان امام زمان علیه السلام هستند که این‌طور عمل می‌کنند.

مقداری انسان رعایت حال امام زمان علیه السلام را بکنند. یک کسی مدت‌ها قبل برای من نقل کرد که خدمت حضرت رسیدیم. حضرت ناراحت بودند. گفتند این دوستان ما دل مرا خون می‌کنند!

ما اعمال و رفتاری انجام ندهیم که دل امام زمان علیه السلام خون باشد. خدا شاهد است که حضرت اعمال ما را می‌بینند و می‌دانند، حتی نیت‌های ما را می‌دانند؛ چون احاطه دارند. ولی الله مطلق هستند.

در تمام مشکلات «یا بن الحسن» را فراموش نکنید. آن کسی که الآن مسئولیت عالم وجود به عهده او است، امام زمان علیه السلام هستند. نه اینکه بخواهم بگویم به بقیه ائمه اطهار یا امامزاده‌ها یا بزرگان توسل نداشته باشید؛ می‌خواهم بگویم امام زمان را فراموش نکنید. در همه کارهایتان «یا بن الحسن» را به کار ببرید تا -إن شاء الله- مورد عنایت حضرت قرار بگیرید.

اخلاق پوهک

قطب‌نمای مسیر اخلاق و تربیت